

Petar Bojanić

STUDIJA O PSOVCI

Sarajevske Sveske br. 35-36

Zameranja

Da li i u kojoj meri različiti protokoli psovanja (vređanja, huljenja, ruganja, prljanja prostaklucima i kletvama, itd.) drže jednu zajednicu zajedno? Šta to znači „mi smo (ti) na jebi si mater“? Ovo pitanje se odnosi na ontološki status psovke ili velike i neumerene reči i na efikasnost psovke da uspostavlja rastojanje (blizinu i/ili daljinu) između osoba koje govore ili se dopisuju. Razlog zašto loši izrazi i rečenični skupovi, i pored različitih zabrana i njihove niske vrednosti i socijalne važnosti, nisu izbačeni iz upotrebe, mogao bi da se odnosi isključivo na kohezivnu snagu psovke. Ipak, kako to psovka spaja i lepi jednu grupu, ili šta je to u psovci što poziva na pristajanje da se psovka ponavlja i zadržava između nas? Ako psovku procenjujem u meri ili po meri njene efikasnosti ili zadovoljstva koje se njome postiže – dakle, psujem jer psovkom nešto obavljam ili jer psovka nešto čini – da li je moguće precizno pokazati (otkriti) „segment“ ili trenutak „psovačkog čina“ koji je ključno psovački i socijalni? Šta je to „psovačko“, odnosno koja je to odlika psovke koja pomaže da živimo i da preživimo zajedno?

Predlažem da se ovaj prvi protokol p(o)s(l)ovanja, psovačko psovke kao takvo ili angažovanost ili angažman psovke (akcenat je na složenoj francuskoj reči gage [gaž]), imenuje kao „ulogovanje“, „kačenje“, „spajanje“, „vezivanje“ za druge i za zajednicu. Psujem da bih se povezao, zakačio za druge i hitno bio u zajednici (otuda „jebanje“ kao oznaka žurbe, brzog i agresivnog spajanja). U tom smislu psovka je lozinka (password). Biti deo zajednice znači priložiti psovku kao zajednički element zajednice ili priložiti se psovkom. Psovka ulog, prilog (žrtva) ili psovka čip zajednice (munus), funkcioniše i ima sve karakteristike molitve: molitvena psovačka reč, ogoljena reč, zamenjuje klanje (psujem da ne bih ubio; ali i uvodi u

klanje), dodirivanje, silovanje; stremi da se približi ili napreduje da bi se približila ili čak sjedinila sa objektom („psovanje u lice“); psujem odsutne da bih bio bliži ili da bih približio i zbližio se; psovka se ponavlja uvek ista (psovanje je pre svega ponavljanje kao takvo); psovanje je gomilanje istih reči (psujem = ponavljam; ko ponavlja – psuje), brojanica reči koje se pretvaraju u vodu, u bale, u pljuvanje i izlivanje, u gubljenje daha i preskakanje otkucaja srca (ovo su ključni molitveni činoci i parametri sklada ili nesklada psovačkog gesta); psovanje je dobacivanje, ali i zajedničko dobacivanje i zajedničko nišanje – molim ili molimo se da bi se zajednički približavali i zauzeli pravilno rastojanje, itd.

Psovački ili molitveni čin suprotstavlja se bilo kakvoj analizi.

zameranja

podnožje njegove majke, noge njenih

okvira iz kojih se istrže njegov

mrak

kukanje i njegova glad

neka je nesreća što nemam vremena

nemam vremena da razmeštam

pogled, pokrete u kojima je

siguran

da brlatim strahove

neka je nesrećan što ga ne izvlačim

iz uboda iz užasa

mali lažljivi miš sa dvanaest mačaka

sa ženom kućkom

sa utvarom u oku u uvu u mindži

i mindži u podnožju

u stopalu majke u sto kila
njegove majke u deset puta
sto kila njenih creva i
njegovog raja smrada
njegovog nadolaska u nesreću
iz koje je strast
ne istrže
ni ruka ni dlan ni pesnica
ni moja psovka
neka je nesrećan što ga je napustila
moja kob, kletva i moja psovka
gad pogani psovke

gad je čar pogani ali pre gada i pre pogani
psovka je glava koja seje pogani i
čiji je vrhunac gad
psujem na oblik i na stas ili psujem u prostor
grotla u prazno grla i grgura
psujem u prazno u kome više nema moga lika
majke prijatelja majke moje žene žene moga svita
u kome nema više moga sluge psa neprijatelja
i mojih godina
psujem i gadim iščezlo
ako stavim gadno pod sebe pred sebe ako stavim
gudvu pogani na jezik i ganem viknem
pljunem

uđe u prostor mrva koja me uljulja
pomine
i onda više nisam sam
čekam te i psujem dok me ostavljaš zaobilaziš
šaljem za tobom molitvu koja izvrće obraze
prevrće slast gasi stas
onda sam sâm kad gadujem i kad prolazim
ističem iz usta iz crnoga razvaljujem
usne iz oblika utvaru
ne stojim ne držim se ne širim se
ne zaustavljam se
ne menjam poglede i ne oblačim gadosti u
manžetne niti zakopčavam pogan zlatnim
preklopom
osamim se svakim urlikom
ni za koga ne javljam se jer bezdušno je
trajati u prostoru gde je izmaklo
pobeglo utrnulo minulo spalo
gde se rasulo isteklo i izdalo
pljunem poganu viku gad jegulje
da mi drži jezik dok zija u tminje
psovka

sunuti psuniti u lice i u naličje
skratiti udariti istim za sve
psovka je kratko i uvek isto

skratim i slistim
aps kapsula metak
naguravanje jezika u rešetke u granice u grudvu
u pračku i komad u slimenicu i govorenje
obrišem poglede i naslone i ovo što nailazi
istrgnem i gonim
trebalo bi da kada kažem kad pukne slovo
da odagna se upad pomisli i trzanje pomina
sećanja i srećanja
razvezati i odvratiti i ispratiti i razljutiti
kada dolaziš
iznenada kada događaš se iznutra iz nedanja iz
nemanja kada kan i nakana se iznevere
ja bih da te gonim i da ti nedam da se
zatvorim i minem i utonem
nikada neću da ti se pružim
ništa više u meni ne stapa se sa onim što
sačekuje nemoguće
ništa više i nikad da te nije
zalog moga mrtvog moga govonja
blata moga saletanja
tre da te vrati
sve što mi se od sada javi i izrekne se i
skuplja se preda mnom
odvrati kamen mrklo oka

zaljulja pljuvačka ugosti pljuska

prlja jeziva

lučim kalupe i oklope utvare i otrove

tovare i rovove

lučim mrtvo da me nikad ne pronađeš

da me ne izmrviš da me ne izmrtviš

lučim jetko da me ne opaziš

kada dođeš

kad se javiš

kada bi da jesi da tu si da uđeš i

da zađeš

Nema nam nevolje

Jezik se vuče po podu, nikad po zemlji

Jezik je jastuk i slina

Bala puna neumornog

Sluz jegulja – krasni lom. Kamenolom. Stena velikog kamenoloma,

Velikog rada, zmija, reke

Trebalo bi da prođeš posle svih godina – trebalo bi da kreneš – videćeš klupko

Radosti u zmijama – videćeš – i nećeš se vraćati natrag.

Nevolja svaka dočeka se na reč. Zgusne je, stvrdne, i može dalje.

Veličanstvo je biti izdan, izdanak, loza, koja živi trulo, mučno i tanko, s kraja

Na kraj, beskrajno tanko do dna, do zlina, do uboda

Veličanstvo gadno

Reč stvrdne u trn onaj ko krvi nema, ko ne hrani se krvlju, ko pušta krv, ko pušta

Kap

Zar plod kap mu

Zar sva zar bod mu zjap mu sud mu

Zar sva plod mu kap – nepogodno – skapaćeš u kapi tuđeg bola

Niko da kaže ne mogu da kažem

Niko da ispusti srce, prospe telo, dlanove, skine boga – urla mu –

Hej, ej, smradu, pusti nas, skini se s nas, ti koji nas sokoliš pred svakom tminom

I goniš dublje, u grlo, u rep psa... hej guslo podrepna.

Ujeo si mi srce – za srce, i ja sam cela reč nada vera laž usta jastuk – sve je tu,
moje dete, moja kob, jezičina, psovčina, vestičina, kurčina, sve je tu da me digne.

Digni me leku, digni me nakano, homeopatijo, travuljago, digni me smrću

Njegovom, kletvo, snu, podaj me nad crnim, nad mukom, nad ranom njegovom

Otvori ga i sipaj me vrelu u njegovu stas

U duplju

Da ga iskapim i zatvorim, da ga skamenim

Neka me noć Noći neka je lek

Eto

Naše su tajne na mekom, u jeziku koji narasta u magli – u muku, u divljaštvu

Jezika i svakog sutra

Našeg sutra jutra bez nas nas bez jutra nas bez sutra tras od nas

Nikad niko nikoga ne ujede za srce da jede izvuče odvali jezik kad uzima

Trnom da uzima jezik da bode u reč nikada kap i nikad srce

Mogu živim jesam

Bez tvojih školjki dvogleda pira poklona bez moga srca bez svraba bez vode bez

Otvora

Stvrđnuta smrt sgls – suglas Otrovna, suglasnička

Svako svoje svako na svome

Nikada niko bez ičega, sam, pogreban, pogreban, izgreban, ožiljak, smak –

Nikad niko propao

Ono što ne može da propadne neće da raste

Trulo i traje trulje traljavi laje

U trovu truje

Dah tup zub bode reč